

HVIEZDOSLAVOV KUBÍN ON LINE

VYHODNOTENIE

III. kategória:

Porota:

Mgr. Eliška Sadíleková – lektorka um. prednesu, členka ústredného por. zboru pre um. prednes, porotkyňa celoslov. Hv. Kubína

Mgr. Petra Fridrichová, PhD. - lektorka um. prednesu, členka ústredného por. zboru pre um. prednes, porotkyňa celoslov. Hv. Kubína

Mgr.art. Matej Struhár – herec, recitátor a ústredný metodik pre um. prednes Národného osvetového centra v Bratislave.

Alexandra Mecková

M. Válek: Zem pod nohami

E.S.: Saška si vybrala veľmi náročný text vzhľadom k svojim životným skúsenostiam. Nechcem trvať, že nemôže rozumieť jednotlivým obrazom a metaforám, možno spolu s pedagógom poctivo odkrývali ich významy, ale so skúsenosti viem, že rozumieť neznamená vedieť tieto obrazy výrazovo presvedčivo pretlmočiť prostredníctvom prednesu. Vážim si túto jej odvahu a kus práce, ktorú vynaložila, myslím si však, že vekovo primeranou dramaturgiou by určite poslucháčov oslovila viac. Je totiž výrazovo veľmi disponovaná, vie pracovať s hlasom, melódiou, pauzou.

P.F.: Alexandra sa veľmi snaží pracovať s textom, ale pri jej počúvaní mám stále otázku, ako pochopila text a aký je jej názor. Aj podľa záverečného gesta (poklony) som ju vnímala ako dynamickú osobnosť a zrejme so zmyslom pre humor. V prednese však bolo cítiť akúsi šablónu, občas až úplne zbytočný pátos. Odporúčam hľadať viac vhodný text, resp. ciele pracovať na pochopení textu pred jeho interpretáciou.

M.S.: Nepovažujem text vhodný pre Alexandru. Namemorované verše, spadajúce do monotónnosti. Inak výborne disponovaná recitátorka.

Ema Majerová

P.O. Hviezdoslav: Veštba kukučky

E.S.: Veľmi autentický prednes, Ema presne vyjadrila túžby a sny mladého dievčaťa, ktoré sa zrejme naprieč storočiami v zásade nemenia. Postupne budovala napätie v prednese, dotiahla pointu. Prospelo by trošku spomaliť niektoré pasáže v prednese, celé sa to valí v rýchlom tempe. Je síce obdivuhodné, ako stíha vyartikulovať náročnú Hviezdoslavovu reč tak, že všetkému rozumieme, ale predsa len divák potrebuje čas, aby si stihol jednotlivé výjavy uvedomiť a spracovať ich.

Oceňujem kostýmovanie, pozor si treba dať na nevedomý pohyb počas prednesu, zbytočne odvádza pozornosť od textu.

P.F.: Oceňujem výber textu a dokonca aj kostýmovanie. Avšak, problém je v „hraní“, čo sa prejavuje spevavým nárečím (ktoré narúša temporytmus), prílišným zmäkčovaním, ale aj gestikuláciou a plačlivým prejavom (na niektorých miestach). Je vidieť, že Ema má potenciál ako recitátorka, sedí jej klasika, ale treba popracovať na spisovnej výslovnosti, intonácii aj melódii, príp. vyskúšať iné typy textov (možno aj prózu – väčší priestor na rozprávanie príbehu).

M.S.: Vhodný kostým k archaickému textu. Dobre zvládnutý prednes vyspelej interpretky. Pozor na dĺžky a tempo., ktoré bolo vo väčšine výkonu rovnaké.

Ivana Pechová

J. Navrátil: Jasnozrivá

E.S.: Rovnako autentický prednes ako predchádzajúci – na tú istú tému - túžba dievčaťa po láske, netrpezlivosť, úvahy o tom, či chlapec vyhoví dievčenským predstavám, či splní jej nároky,... len v tomto prípade sa to deje súčasným jazykom a prostredníctvom hry so slovami. Ivana túto hru výrazovo presne vystihla, má nad témou nadhľad. Prednes má švih, gradáciu, podporuje ho aj výrazná mimika recitátorky.

Chcem upozorniť na prídychy, ktoré komolia slová – občas pred samohláskou zaznie „h“. Napríklad: o počasí – znie „ho počasí“ a ja - znie „ha ja“

P.F.: Ivana si vybrala vekovo vhodný a zaujímavý text. V niektorých častiach je veľmi prirodzená, avšak niekde (zrejme vplyvom nacvičených páuz) je prednes veľmi „rozhádzaný“. Je vidieť, že Ivana nad textom premýšľa, zaujímavé a podnetné sú pasáže, v ktorých cielene pracuje so zmenou temporytmu výrazu, mení melódiu pri opakovaní tých istých slov. Je potrebné dávať si pozor na nevhodné využívanie prostriedkov, napr. zle použité gesto. Odporúčam jej pracovať aj na výraze – občas je jej mimika priveľmi výrazná a občas až v nesúlade s obsahom výpovede. Ivana má veľký potenciál a určite je potrebné postupne rozvíjať viaceré výrazové prostriedky.

M.S.: Interpretka je s textom stotožnená, vhodný výber, ktorému rozumie. Ivana je zrejme romantický a vtipný tip, čo výkonu prináša autentickú nuansu. Možno by som vytkol mierne prehnajúcu popisnú mimiku. Určite by som si rád pozrel Ivanu pred obecenstvom.

Paulína Heretová

J. Urban: Malý zúrivy Robinson

E.S.: Urbanova báseň, zdá sa, oslovuje aj súčasnú generáciu tínedžerov svojím rebelantstvom, úvahami o zmysle života... Paulína text cíti, jej interpretácia je vierohodná, ale ak má udržať poslucháčovu pozornosť, treba prednes precíznejšie vystavať, pohrať sa s tempom, pauzami, rešpektovať veršové presahy. Recitátorka má krásne sfarbený hlas, ktorý tiež treba využiť.

P.F.: Paulína je recitátorka s veľmi dobrým hlasovým fondom a dobrým vkusom na predlohu na prednes. J. Urban určite pôsobí lákavo pre mladú generáciu, otázne však je, či recitátorka pochopila všetky obrazy (keďže viaceré odkazujú na špecifiká doby, v ktorých vznikli). Jej prednes bol príjemný na počúvanie, bol pokojný a rozprávačský. To, čo je potrebné zlepšovať, je artikulácia. Na mnohých miestach jej utekala, hltala posledné slabiky, ale to môže byť aj dôsledok nesprávneho dýchania (dopad spôsobu sedenia pri prednese?).

M.S.: Nepovažujem za dobrý výber, konkrétne pre túto interpretku. Ivana má tendenciu rovnako intonovať väčšinu veršov. Má veľmi disponovaný hlas, avšak artikulácia aj dôrazy jej unikajú. Na druhej strane verím, že sa zdokonalí a čoskoro sa uvidíme na prehladkach.

Dárius Ďuriš

R. Brat: Zmätené dvojičky zo slepej uličky

E.S.: Suverénny recitátor s obrovskou chuťou rozprávať príbeh. Rozprávač v prvej osobe mu dáva možnosť vcítiť sa do hlavnej postavy, presvedčivo vyjadriť jeho pocity a názory. Pekne pracuje s intenzitou hlasu, tempom, pauzou, plynulo prepája polohu rozprávača s priamou rečou postáv. Prednes je vystavaný, s jasnou pointou. Do budúcnosti odporúčam vybrať si literárne náročnejší text.

P.F.: Dárius je výrazný recitátor a dobrý rozprávač. Zaujímavé pracuje s mimikou – akoby celá osobnosť ponúkala jeho pohľad na príbeh. Text, ktorý si vybral, je veku primeraný a umožnil mu ukázať rozprávačské kvality. To, čo textu chýba najviac, je možnosť pracovať so širším spektrom výrazových prostriedkov. Problémom je tiež dĺžka textu, bolo by potrebné text skrátiť.

M.S.: Vhodný, možno aj aktuálny text. Avšak bez zaangažovanosti interpreta. Poznám jeho možnosti, videl som ho vystupovať pred ľuďmi. Výkon ktorý predviedol na videu je 15 percent z toho na čo má. Prehnaná mimika, stagujúca artikulácia. Všetky talentové aj dispozičné predpoklady má. Dril, dril, dril.

Emma Zacharová

P. Prášilová: Na ľavé líce

E.S.: Vybrala si rozprávanie dievčaťa o príhodách zo školského prostredia, ktoré nie je problém si predstaviť, text je dosť prvoplánovo napísaný, opisuje banálne skutočnosti, dobre známe každému z nás. To núti recitátorku používať odpozerané intonácie v priamej reči. V texte nie je tajomstvo, vtip, nič, o čo by sa recitátor mohol oprieť. Zrejme nevedome rozbíja vety častými pauzami, čím naruší plynulé rozprávanie.

P.F.: V Eminom prednese bolo cítiť, že príbeh má rada, rada ho rozpráva, cíti rôzne osobnostné roviny hlavnej postavy. Celý text stratil svoje čaro a prednes stratil svoj plynulý tok z dôvodu množstva páuz, často nevhodne umiestnených (rozbili aj myšlienku). Práca s pauzou je náročnou časťou umeleckého prednesu, avšak určite platí aj sedliacky rozum – a neumiestňovanie pauzy za každým slovom v texte. Pocitu „rozbitia“ textu prispelo aj to, že recitátorka kladie dôraz na každé jedno slovo. Do budúca je potrebné pracovať na výstavbe umeleckého prednesu tak, aby si recitátorka text celý prečítala, označila dôležité slová v texte, ktoré je potrebné zvýrazniť a určite nenaznačovať každú čiarku a bodku v texte pauzou, ale pauzy používať ako jeden z výrazových prostriedkov cielene.

M.S.: Emma nie vhodne kladie dôrazy a tým sa stáva jej prednes v hudobnej terminológii „stakatovitým“. Málo využíva mimojazykové prostriedky aj napriek tomu, že je kvalitne disponovaná, či už hlasom, ale aj intelektom. Verím, že sa prednesu bude venovať aj naďalej.

Kristína Dovalová

A. Nesbetová: Oblak a Veľryba

E.S.: Veľmi sugestívny prednes, technicky vyspelá recitátorka. Presvedčivo a s hlbokým porozumením vykresľuje situáciu Noaha a jeho rodiny, ktorých vyhostili z východného Berlína pred pádom železnej opony. Text má v sebe tajomstvo, ktoré ona dokáže využiť pri výstavbe prednesu, pomaličky odhaľuje, čo sa deje, ako to Noah vníma. Kristína pekne využíva tempo, pauzu, melódiu, dokáže presne charakterizovať jednotlivé postavy a vyjadriť ich myšlienky aj pocity.

Predpokladám, že to gesto, ktoré recitátorka použije v úvode prednesu – že si skryje ruku za chrbát – je zámerné a súvisí so záverom, keď mama hľadá niečo, čo zrejme Noah zobrať. Ak však má vyznieť, treba ho dotiahnuť.

P.F.: Kristína má veľký rozprávačský talent. Veľmi dobre vykresľuje obrazy, ktoré nám postupne prezentuje. Bohužiaľ, vo viacerých pasážach, najmä v priamej reči upadá do pátosu („plače“). Ako inak sa dá znázorniť strach, smútok, obavy? Recitátor musí vedieť využiť rôzne výrazové prostriedky, aby znázornil spektrum emócií. Treba tieto polohy hľadať. Na druhej strane, recitátorka má veľký potenciál najmä v tom, ako dokáže dobre vykresľovať postavy rôznorodými výrazovými prostriedkami (tempom reči, pauzou, melódiou). Pozor si je potrebné dávať aj na intenzitu hlasu, v niektorých pasážach bola príliš tichá, až šepkala, pričom si neuvedomila potrebu dostatočnej artikulácie. Ku skvalitneniu prednesu by pomohla aj úprava textu (ďalšie skrátenie, resp. lepšie vyškrtanie), pretože v tejto úprave pointa mierne zanikla.

M.S.: Kristína predviedla zainteresovanú výpoveď o stave spoločnosti. Veľmi vhodný výber pre interpretku takéhoto kalibru. Okrem bezchybnej artikulácie, čiastočného kostýmu, empatického stotožnenia sa s každou naznačenou postavou, vnáša do prednesu napätie, vytvára imagináciu obrazu a prináša zrelý interpretačný názor do kategórie, v ktorej na základe svojich predpokladov nemá čo robiť. Za týmto výsledkom vidno prácu, nadšenie pre vec, intelekt interpretky, ale aj vhodný prístup pedagóga. Škoda len toho šumu v zázname – vedľajší nechcený element pri online prednese.